

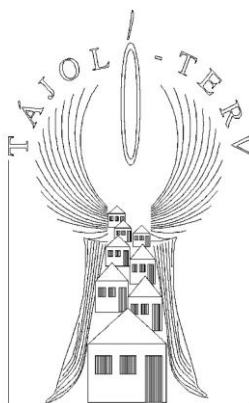
JÓVÁHAGYOTT TERVDOKUMENTÁCIÓHOZ

V.KÖTET

NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEI TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV ÉS HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT

K Ö R N Y E Z E T I É R T É K E L É S

(Készült a 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet alapján)

TÁJOLÓ-TERV Területrendezési, Környezetvédelmi és Közigazgatásfejlesztési Kft.

1074 Budapest, Rottenbiller utca 24. II. em. 5.

2019 MÁJUS HÓ

**NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEI
TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV ÉS HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT**

I.KÖTET

JÓVÁHAGYOTT MUNKARÉSZ - 62/2019. (V.23.) HATÁROZAT

II.KÖTET

HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT

JÓVÁHAGYOTT MUNKARÉSZ - 7/2019. (VI.03.) ÖNK. RENDELET

III.KÖTET

ALÁTÁMASZTÓ JAVASLATOK

IV.KÖTET

ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY

V.KÖTET

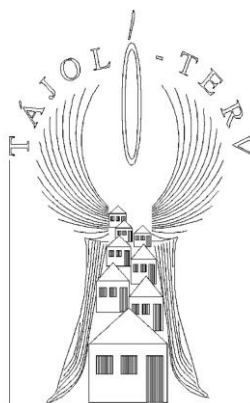
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

TERVEZŐI NÉVSOR

Generáltervezés	Horváth Adrienne <i>Horváth Adrienne</i>	ügyvezető
Településtervezés	Horváth Adrienne <i>Horváth Adrienne</i>	vezető településtervező TT/1 13-1095 városépítési és városgazdálkodási szakmérnök
Zöldterületek, táj-, természet és környezetvédelem, környezeti vizsgálat és értékelés	Auer Jolán <i>Auer Jolán</i>	Auer Jolán vezető tájrendezési és zöldfelületi tervező TK1 01-5003

HA Tervstúdió Településrendezési
Építészeti Tanácsadó Kft.
1116 Budapest Zsurló köz 5.
Tel.: +36-30/236-3295
E-mail: ha@haterv.hu

TÁJOLÓ-TERV Területrendezési, Környezetvédelmi és Közigazgatásfejlesztési Kft.
1074 Budapest, Rottenbiller utca 24. II. em. 5.

Tervszám: 47/2018
jóváhagyott tervdokumentációhoz

2019. május hó

TARTALOM

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE	5
1.1 Előzmények	5
1.2 A környezeti értékelés tematikája	5
1.3 A környezeti értékelés kapcsolódása a településrendezési eszközök készítésének folyamatához	6
1.4 A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására	6
1.5 A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembe vétele	7
1.6 A környezeti értékelés során felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai	7
2. A TERV RÖVID ISMERTETÉSE	7
2.1. A terv célja, tartalma, a környezet értékelés szempontjából fontos részei, jellemzői	7
2.2. A terv kidolgozásakor vizsgált változatok	8
2.3. A terv összefüggése más releváns tervekkel	9
3. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA.....	9
3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal	9
3.1.1. A környezetpolitikai céloknak való megfelelés értékelése	9
3.1.2. Területrendezési tervek környezeti célkitűzéseinek való megfelelés igazolása	19
3.2. Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben	20
3.3. A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból	20
3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése	20
3.4.1. A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol	20
3.4.2. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképeség, terhelhetőség)	21
3.5. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása .	24
3.5.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételével vagy környezetterhelés közvetlen előidézésével járó változtatások	24
3.5.2. Társadalmi, gazdasági folyamatokat kiváltó, ösztönöző változtatások, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak	24
3.6. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése	24
3.6.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés	25
3.6.2. Közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése	28
3.7. A környezeti következmények alapján a terv értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változások meghatározása	28
4. A HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE VAGY CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ, A TERVBEN SZEREPLŐ INTÉZKEDÉSEK HATÉKONYSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE, JAVASLATOK EGYÉB SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEKRE	29
5. JAVASLAT OLYAN KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSEKRE, SZEMPONTOKRA, MELYEKET A TERV ÁLTAL BEFOLYÁSOLT MÁS TERVBEN FIGYELEMBE KELL VENNİ.....	30
6. A TERV MEGVALÓSULÁSA KÖVETKEZTÉBEN FELLÉPŐ KÖRNYEZETI HATÁSOKRA VONATKOZÓ MONITOROZÁSI JAVASLATOK ÉRTÉKELÉSE	30
7. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ	30

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE

1.1 ELŐZMÉNYEK

Jelen fejezetben a Nagykovácsi Nagyközség „új” településrendezési eszközeinek elkészítése környezeti vizsgálatának megállapításait ismertető környezeti értékelés. A környezeti vizsgálat lefolytatásának eljárásrendjét és a környezeti értékelés elkészítésének tartalmi követelményeit az egyes tervek, ill. programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban KÉ rendelet) tartalmazza. A KÉ rendelet 1.§. (3) a) pontja értelmében a település egészére készülő szabályozási terv és helyi építési szabályzat készítése esetén környezeti vizsgálat lefolytatása és környezeti értékelés készítenendő.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestülete 32/2015. (III.19.) számú önkormányzati határozatával fogadta el Településfejlesztési koncepcióját. A Településfejlesztési koncepció a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben (továbbiakban: településtervezési kódex) meghatározott tartalmi követelmények alapján került kidolgozásra. A Településfejlesztési koncepció Megalapozó vizsgálata a környezeti elemek állapotát, a környezeti hatótényezőket részletesen feltárta. A Településfejlesztési koncepció készítése után megindult a településrendezési eszközök teljes közigazgatási területre vonatkozó elkészítése.

1.2 A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS TEMATIKÁJA

A településrendezési eszközök kidolgozásának tartalmi követelményeit a 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet (továbbiakban: 314. R.) tartalmazza. E szerint településrendezési eszközök (továbbiakban: TRE) készítésekor, ha környezeti vizsgálat lefolytatása szükséges, a környezeti értékelést az „Alátámasztó javaslat” munkarészen belül, önálló fejezetként kell kidolgozni. A környezeti értékelés a KÉ rendelet 4. melléklete szerinti tartalommal kerül kidolgozásra.

Nagykovácsi Nagyközség Településfejlesztési koncepciójához a településrendezési kódex tartalmi követelményei szerinti „Megalapozó vizsgálatok” készültek, amelyek a TRE-höz kiegészítésre kerültek a TRE elkészítéséhez szükséges mélységben. A településrendezési eszközök készítéséhez ismételtlen megkért államigazgatási szervek adatszolgáltatásai alapján a vizsgálatoknak a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges mélységű kiegészítésére, pontosítására az Alátámasztó javaslatok munkarészekben került sor. A „Megalapozó vizsgálatok” és az „Alátámasztó javaslatok” a tervezési területen a környezeti elemeinek állapotát és a környezeti hatótényezőket részletesen feltárták. A településrendezési eszközökben foglalt tervi elhatárolások várható környezeti hatásait a „Alátámasztó javaslatok” szakági javaslatai, a „Tájrendezési javaslatok”, a „Zöldfelületi javaslatok”, valamint a „Környezeti hatások és feltételek” c. fejezetek tartalmazzák, de a „Közművesítési és hírközlési javaslatok” és „Közlekedési javaslatok” fejezetek is tartalmazzák olyan javaslatokat, amelyek kedvezőtlen környezeti hatások csökkentését, ill. elkerülését eredményezik. A felesleges ismétlések elkerülése érdekében ezen fejezetek megállapításait jelen környezeti értékelésben (továbbiakban: KÉ dokumentáció, vagy KÉ) nem ismétljük meg.

1.3 A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KAPCSOLÓDÁSA A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉNEK FOLYAMATÁHOZ.

A környezeti értékelés a településrendezési eszközök kidolgozásával és egyeztetésével párhuzamosan zajlik. Így kerül véleményeztetésre a környezetvédelméért felelős állami szervekkel és a nyilvánossággal, a partnerekkel.

A beérkezett vélemények alapján a településrendezési eszközök egyeztetésének véleményezési szakasza során a KÉ dokumentáció pontosításra, szükség esetén módosításra kerül.

A Képviselő-testület a környezeti értékelést a településrendezési eszközökkel egyidejűleg fogadja el.

A fentiek alapján a környezeti vizsgálatnak az alábbi részekből kell állnia:

- Környezeti jelentés (településrendezési eszköz esetén az ún. Véleményezési tervdokumentáció és az annak elkészítéséhez vezető folyamat környezeti értékelése)
- Konzultáció (mind az illetékes államigazgatási szervekkel, mind a nyilvánossággal, településrendezési eszköz készítése során az egyeztetés ún. véleményezési szakaszában)
- A konzultáció eredményének beépítése a KÉ dokumentációba,
- Információ a döntésről (a településrendezési eszköz környezeti értékelésének elfogadásáról mind a környezetvédelméért felelős államigazgatási szerveket, mid a nyilvánosságot értesíteni kell)

1.4 A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSE SORÁN TETT JAVASLATOK HATÁSA A TERV ALAKULÁSÁRA

A környezetvédelmi-, tájvédelmi szakági tervező, valamint a településrendezési eszközök tervezői folyamatosan együttműködnek a legmegfelelőbb módosítási változatok kidolgozása érdekében. A környezeti értékelés dokumentációjának véleményezésébe be kell vonni a jogszabály szerinti államigazgatási véleményezőket is. Az előzetes tájékoztatási szakasz során beérkezett észrevételek, nagyban elősegítik, hogy a készülő tervek megfelelő választ adjanak a feltárt korlátozó tényezőkre felmerülő egyéb problémákra.

A területfelhasználás rendjének tervezésekor eddig kellő figyelem fordult a védett, ill védelemre érdemes természeti értékek, valamint táji értékek megőrzésére, az ökológiai hálózat elemeinek megtartására, védelmére, a zöldfelületek rendszerben történő elhelyezésére, az ökológiai hálózat elemeinek és a zöldfelületi rendszer elemeinek összekapcsolására, az eltérő környezeti igényű területek egymást nem zavaró elhelyezésére. A tervezés kezdeti szakaszában már lehetőség volt arra, hogy a beérkezett módosítási igényeket a környezeti vizsgálatot lefolytatók módosításonként értékeljék környezeti szempontból. Ezen értékelés végén a tervezésben résztvevők számára egy összefoglaló értékelést készítettek a környezeti vizsgálatot lefolytatók, amely a „kritikus pontokra” felhívták a figyelmet. A tervkészítés során ez az együttműködés teszi lehetővé, hogy a készülő településrendezési eszközök a lehető legnagyobb figyelmet fordítsanak a települési értékek, környezeti elemek, valamint a táji-és természeti adottságok megővására.

A környezeti vizsgálatot lefolytatók észrevételeit is figyelembe véve:

- a természeti értékek védelme érdekében a mezőgazdasági területeken sajátos területfelhasználási egység, a „korlátozott funkciójú mezőgazdasági terület” területfelhasználási egység került alkalmazásra,
- a különleges területek „szétválasztásra kerültek” beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területfelhasználási egységekre

1.5 A KÖRNYEZET VÉDELMEÉRT FELELŐS SZERVEK ÉS AZ ÉRINTETT NYILVÁNOSSÁG BEVONÁSA, AZ ÁLTALUK ADOTT VÉLEMÉNYEKNEK, SZEMPONTOKNAK A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZTÉSE SORÁN TÖRTÉNŐ FIGYELEMBEVÉTELE

A környezetvédelméért felelős államigazgatási szervek az előzetes véleménynyilvánítása során megküldött adatszolgáltatásai és az tervezés során betartandó környezetvédelmi tartalmú feltételeik a KÉ készítése során figyelembevételre kerültek.

Az érintett nyilvánosság körét a településrendezési eszközök készítése során a véleményezésben résztvevők körével azonosítottuk. A környezeti értékelés véleményezése párhuzamosan folyik a településrendezési eszközök véleményezésével, a KÉ dokumentációja a TRE dokumentációjával együtt kerül megküldésre a véleményezőknak. Az Önkormányzat a településrendezési eszközök egyeztetésében résztvevők körét a partnerségi egyeztetésről szóló rendeletben határozta meg. E rendelet tartalmazza a véleménynyilvánítás módját is.

1.6 A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS SORÁN FELHASZNÁLT ADATOK FORRÁSA, AZ ALKALMAZOTT MÓDSZER KORLÁTAI

A környezeti értékelés az államigazgatási szervek, az önkormányzat, valamint Nagykovácsi közigazgatási területére készült környezetvédelmi vonatkozású tervek, tanulmányok és egyéb szakirodalmi adatok felhasználásával készült. Ezek közül az alábbiak emelendők ki:

- 27/2015. (VI. 17.) OGY határozat a 2015-2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról — NKP IV.
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024 (NFFS) (2013)
- Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (II. NÉS) (2014-2025, kitekintéssel 2050-re)
- Nemzeti Fejlesztés 2030 — Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (2014)
- Vízyűjtő-gazdálkodási Terv — 1-9 Közép-Duna Részvízyűjtő (2016)
- Nemzeti Tájstratégia (NTS) (2017-2026)
- Országos Területrendezési terv (OTrT) (2003. évi XXVI. tv.),
- Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény, valamint a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervét is magába foglaló Magyarország és egyes kiemelt térségek területrendezési tervéről szóló törvényjavaslat 2018. december 12-én elfogadott, de még ki nem hirdetett változata, forrás parlament.hu
- A tervek, programok környezeti vizsgálatát segítő útmutató gyakorlati alkalmazhatóságának kipróbálása több elkészült terv környezeti vizsgálatában c. kutatás zárójelentése (Témafelelős: Jaczenkó Judit, TÁJOLÓ-TERV Kft, 2006.)

A környezeti elemek jelen állapotára vonatkozó környezetvédelmi adatbázis korlátozottan állt rendelkezésre, ill. nehezen hozzáférhető, ezáltal egyes területrészekben a meglévő állapot leírása és az abból következő későbbi összehasonlítások, a monitoring —viszonyítási alap híján— nehezebben elvégezhető.

2. A TERV RÖVID ISMERTETÉSE

2.1. A TERV CÉLJA, TARTALMA, A KÖRNYEZET ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJÁBÓL FONTOS RÉSZEI, JELLEMZŐI

Nagykovácsi „új” településrendezési eszközei készítésének fő célja:

- a megváltozott települési igények alapján a hatályos tervek a település teljes közigazgatási területére vonatkozó felülvizsgálata, s egységes szerkezetbe foglalása;
- az új, megváltozott jogszabályi környezet szerinti Településszerkezeti terv és Helyi Építési Szabályzat kidolgozása, egységes szerkezetbe foglalása;
- a településrendezési eszközök és a magasabb szintű területrendezési tervek összhangjának biztosítása.

A terv a beépítés feltételeinek, építési követelményeknek, jogoknak és kötelezettségeknek a megállapítására hivatott, a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentése, a település megőrzésre érdemes, értékes építészeti és természeti arculatának védelme mellett.

A településszerkezeti és szabályozási terv kialakításakor a környezetvédelem területén elsődleges cél, hogy a hazai környezetvédelmi jogszabályoknak és az EU elvárásoknak is megfelelő terv készüljön a Településfejlesztési koncepcióban elhatározott fejlesztési szándékok szerint.

A Településszerkezeti tervben tervezett területfelhasználásbeli változásokat a Településszerkezeti tervről szóló határozat-tervezet **3. melléklet — Változások ismertetése** tartalmazza. A TSZT 3. melléklet — Változások c. tervlap a változás jellege szerinti csoportosításban tartalmazza, a változtatással érintett területeket, azok elhelyezkedését és nagyságát.

A változásokat tekintve megállapítható, hogy **új beépítésre szánt területek nem kerültek kijelölésre**. A változások jellegük szerint az alábbiak szerint csoportosíthatók:

1. már kijelölt beépítésre szánt területek területfelhasználás változását a magasabb szintű jogszabályok változása indokolja, pl. központi vegyes terület megszűnése stb.
2. a lakóterületeken a beépítés intenzitásának csökkentése, egy-egy telken kevesebb elhelyezhető lakás elhelyezhetőségének előírása
3. a hatályos terv az akkori jogszabályokkal összhangban csak beépítésre szánt különleges területeket tartalmazott az új településrendezési eszközök a területek beépíthetősége szerint beépítésre szánt és beépítésre nem szánt különleges területeket is megkülönböztet. Pl.: beépítésre nem szánt különleges területbe került a volt bányaterület, temető, közműterületek. A területeken a beépítés határértékei nem változnak.
4. a változások egy külön csoportját alkotják azok a változások, amelyek a valós területhasználathoz való igazodást szolgálják. Pl:
 - 4.1. lakóterületek megközelítését biztosító lakóutcák,
 - 4.2. zöldterületbe sorolt, de ténylegesen lakótelek részét képező telekrészek,
 - 4.3. külterületen működő lovarda tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása,
5. az erdőtervezett erdőterületek változásából következő területelhasználásbeli változások. A területeken a beépítés határértékei nem változnak.
6. a hagyományos mezőgazdasági tájhasználat, a természeti értékek védelme érdekében korlátozott funkciójú mezőgazdasági terület, sajátos területfelhasználási egység alkalmazása

2.2. A TERV KIDOLGOZÁSAKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK

A terv készítésének első szakaszában során konkrét változtatási javaslatok — lakosság, vállalkozások és az Önkormányzat változtatási igényei — kerültek értékelésre az egyes szakterületek — településrendezés, közlekedés, közműellátás, tájrendezés, zöldfelületek, környezetvédelem — szempontjából.

Változatok elsősorban a kitűzött célkitűzések elérésére alkalmazható szabályozási eszközök tekintetében merültek fel és Egyes módosítási javaslatok esetében a beépítési határértékek tekintetében kerültek értékelésre változatok.

2.3. A TERV ÖSSZEFÜGGÉSE MÁS RELEVÁNS TERVEKKEL

Településrendezési tervek esetében a területrendezési tervek egyes övezeti tervlapjait és térszerkezeti terveit környezeti célkitűzéseket megfogalmazó terveknek tekintendők. Nagykovácsi településrendezési eszközeinek így összhangban kell lenniük

- az Országos Területrendezési Tervvel (2003. évi XXVI. tv.), és
- Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvénnyel.

A felsorolt területrendezési tervekkel való összhang igazolását Nagykovácsi Nagyközség Településszerkezeti tervét elfogadó határozat-tervezet 5. melléklete, a „Területrendezési tervekkel való összhang igazolása” melléklet részletesen tárgyalja, jelen környezeti értékelés pedig a 3.1.2. fejezetben foglalja össze.

A környezeti értékelés során a releváns helyi, térségi és országos környezetpolitikai célokat megfogalmazó területfejlesztési dokumentumokkal, környezetvédelmi programokkal való egyezés ellenőrzése is szükséges. Nagykovácsi településrendezési eszközeit az alábbi dokumentumokban megfogalmazott célokkal veti össze a 3.1.1. fejezet:

- IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) (2015-2020)
- Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS) (2008-2025)
- Nemzeti Tájstratégia (NTS) (2017-2026)

3. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA

3.1. A TERV CÉLJAINAK ÖSSZEVETÉSE A TERV SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS NEMZETKÖZI, KÖZÖSSÉGI, ORSZÁGOS VAGY HELYI SZINTEN KITŰZÖTT KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI CÉLOKKAL

3.1.1. A környezetpolitikai céloknak való megfelelés értékelése

Az alponban vizsgálandó, hogy a terv tartalmaz-e olyan elemeket, melyek ellentétben állnak a helyi, vagy magasabb szinten meghatározott környezetpolitikai célkitűzésekkel. A környezetpolitikai célokat magasabb szinten az ország területére, valamint 1-1 megyére, térségre készülő környezetvédelmi programok, helyi szinten a települési környezetvédelmi programok határozzák meg. Nagykovácsi Nagyközség jelen időszakra vonatkozóan nem rendelkezik környezetvédelmi programmal. A korábban készült települési környezetvédelmi program még a II. Nemzeti Környezetvédelmi Programmal összhangban készült. (Jelen időszakra vonatkozóan a IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program elhatározásai vonatkoznak. Viszont a nagyközség a 2015—2020 időszakra vonatkozóan rendelkezik fenntartható fejlődés helyi programmal.

3.1.1.1. IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program

Az országgyűlés 2015. júniusában elfogadta a **IV. Nemzeti Környezetvédelmi Programot** [27/2015. (VI. 17.) OGY határozat a 2015-2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról]. Magyarország környezeti fenntarthatóság elvéhez¹ kapcsolódó 2015-2020 időszakra vonatkozó célkitűzéseit a IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program tartalmazza.

¹ A XXI. században világméretűvé váló környezeti problémák, a Föld országai, illetve az egyes emberek között megfigyelhető egyre nagyobb társadalmi különbségek világossá tették a nemzetek számára, hogy a meggondolatlan fogyasztásnövekedés és az ezzel járó gazdasági fejlesztések egyre inkább fenntarthatatlanná válnak. Környezetünk rombolása, az erőforrások felélése már a jövő generációk és a köröttünk lévő élővilág túlélési esélyeit fenyegetik. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének

A **NKP IV. átfogó célkitűzése** a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához való hozzájárulás biztosítása.

Ennek elérése érdekében az **alábbi három stratégiai célt** tartalmazza a NKP IV.:

1. Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása
2. Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata
3. Az erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése

Horizontális cél a társadalom környezettudatosságának erősítése. Ezáltal biztosítható, hogy az életminőséget közvetlenül érintő tényezők mellett az emberi élet alapjait jelentő természeti erőforrások és értékek védelme és fenntartható használata, valamint az ezekkel szorosan összefüggő életmód, fogyasztási és termelési szokások együttesen szolgálják a társadalom hosszú távú jóllétét.

Az NKP IV. stratégiai céljainak elérését az egyes stratégiai területeken meghatározott célok és intézkedések, illetve az átfogó intézkedési területeken megfogalmazott cselekvési irányok biztosítják. A konkrét, számszerű célokat a stratégiai területek tartalmazzák. A stratégiai célok megvalósítása azonban nem csupán környezetpolitikai feladat. A Program irányultsága ezért kettős: egyrészt a problémák gyökerének bemutatásával ösztönzi a hajtóerők pozitív irányú megváltoztatását, másrészt biztosítja a környezetügy terén ehhez szükséges intézkedések megtételét.

A Program stratégiai céljainak kibontását a környezeti elemekre, rendszerekre, illetve szektorokra irányuló stratégiai területek szolgálják. Egyes stratégiai területek több stratégiai cél eléréséhez is hozzájárulnak, ugyanakkor az áttekinthetőség és a végrehajtás elősegítése érdekében fontos szempont volt az átfedések elkerülése.

A Program stratégiai céljainak elérését a valamennyi stratégiai területtel összefüggő stratégiai eszközök segítik. Ezek közé tartozik a szemléletformálás, a terület- és településfejlesztés, valamint – rendezés, a tervezés, a szabályozás és ellenőrzés, az EU és nemzetközi együttműködés, a támogatás, illetve a kutatás-fejlesztés.

A NKP IV stratégiai területei:

I. Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása

1. Levegőminőség javítása
2. A zajterhelés csökkentése
3. Vízminőség és egészség
4. Szennyvízelvezetés és –tisztítás, szennyvíziszap kezelés és hasznosítás
5. Környezet és egészség

(ENSZ) országai ezért fenntartható fejlődés megvalósítását tűzték ki célul. „A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket”.

A gyakorlatban a fenntartható fejlődés célja, hogy a gazdasági fejlesztések oly módon valósuljanak meg, hogy azok biztosítsák a környezeti értékek maximális védelmét és a természeti erőforrások megőrzését, és figyelembe vegyék a társadalom érdekeit. A fenntartható fejlődésnek ezért három, egyenrangú pillére a gazdaság, társadalom és környezet harmonikus fejlesztése. Az EU fejlesztési politikájában a horizontális elvek bevezetésének célja az volt, hogy a gazdasági beavatkozások során legyünk figyelemmel a fenntartható fejlődés elvére. Fontos, hogy fejlesztési elképzeléseink kialakítása során megvizsgáljuk, hogy nem okozunk-e kárt környezetünkben, nem romboljuk-e le értékes hagyományainkat, nem éljük-e fel a jövő generációk számára is létfontosságú természeti erőforrásainkat, és nem növeljük-e tovább az állampolgárok közötti egyenlőtlenségeket.

A fenntartható fejlődés és a környezetvédelem célkitűzéseit, és ezen célok megvalósítását szolgáló feladatokat az EU és hazai szabályozás stratégiai dokumentumokban rögzíti. Az Európai Unió és Magyarország a környezeti fenntarthatóság elvéhez kapcsolódó célkitűzéseit az alábbi dokumentumokban rögzíti:

- az Európai Unió Fenntartható Fejlődési Stratégiája,
- az Európai Unió VII. Környezetvédelmi Akcióprogramja,
- IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program.

6. Zöldfelületek védelme
7. Kémiai biztonság
8. Nukleáris biztonság, sugáregészségügy

II. Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata

1. A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem
2. Talajok védelme és fenntartható használata
3. Vizeink védelme és fenntartható használata
4. Környezeti kármegelőzés és kárelhárítás
5. Környezeti kármentesítés

III.. Az erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése

1. Erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása
2. A fogyasztási környezeti hatásainak csökkentése
3. Energiatakarékosság és –hatékonyság javítása
4. Hulladékgazdálkodás
5. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, felkészülés az éghajlatváltozás hatásaira
6. Az agrárgazdaság környezeti aspektusai
7. Az erdőgazdálkodás környezeti aspektusai
8. Az ásványkincsekkel való gazdálkodás környezeti szempontjai
9. Közlekedés és környezet
10. Turizmus - ökoturizmus

A KÉ-1. táblázatban a NKP IV. stratégiai területekben megfogalmazott, a településtervezés területén érvényesíthető célok teljesülését értékeljük Nagykovácsi településrendezési eszközeinek felülvizsgálata során:

KÉ-1. TÁBLÁZAT: A IV. NKP CÉLJAINAK TELJESÜLÉSE NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK KÉSZÍTÉSE SORÁN			
IV. NKP célok		Illesz- kedés	Célok teljesülése
I. Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása			
Levegőminőség javítása	Légszennyezettség kialakulásának megelőzése	+	A terv lehatárolja a légszennyezés szempontjából sérülékeny területeket. A HÉSZ tartalmaz előírásokat a levegőtisztaság-védelmi szempontból érzékeny területekre vonatkozóan, valamint az átszellőző folyosók védelme érdekében
	A levegő minőségének védelme: a szennyezettség csökkentése	+/-0	A jelentős légszennyezettség védendő területeket nem érint. A forgalom jobb szervezésére vonatkozóan tartalmaz javaslatokat a terv. A lakossági fűtés légszennyező hatásai jelen esetben nem településrendezési eszközökkel befolyásolhatók.

A zajterhelés csökkentése	A közlekedési létesítmények mentén csökkenjen azoknak a területeknek az aránya, ahol az egész napra számított átlagos zajterhelés (Lden) 63 dB, az éjjeli (Léjjel) 55 dB felett van;- ezen belül prioritást kell élvezzenek azok az intézkedések, amelyek olyan területek zajcsökkentésére irányulnak, ahol az egész napra számított átlagos zajterhelés (Lden) meghaladja a 73 dB, az éjszakai pedig a 65 dB mértéket.	0	A közigazgatási területen nincsenek olyan területek, ahol az egész napra számított átlagos zajterhelés (Lden) 63 dB, az éjjeli (Léjjel) 55 dB feletti, illetve olyan területek ahol az egész napra számított átlagos zajterhelés (Lden) meghaladja a 73 dB, az éjszakai pedig a 65 dB mértéket
	A határérték feletti zajterhelés megszüntetése az ipari és szolgáltató létesítmények környezetében	0	Nem ismert a településen határérték feletti zajt okozó ipari és szolgáltató létesítmény.
Vízminőség és egészség	Közüzemi ivóvízellátás közszolgáltatás biztonságának növelése	+	A módosítással érintett területek, ill. a korábbi tervekben fejlesztési területként kijelölt területek ivóvízellátása tiszta ivóvízzel biztosítható.
Szennyvíz-elvezetés és tisztítás	Szennyvízkezelés működtetése és fejlesztése	+	A településen a szennyvízcsatorna hálózat kiépítése megtörtént. Az egyes építési övezetekben és övezetekben a közművesítettség biztosítandó mértéke meghatározásra került.
Zöldfelületek védelme	Zöldfelületi elemek minőségi és mennyiségi fejlesztése	—	Az új TRE-ben a részben megtartásra kerültek a közhasználatú zöldfelületek, részben viszont újak is kerültek kijelölésre. A valós területhasználathoz igazodva kerültek átsorolásra korábban zöldterületként besorolt területek (a Változások c. tervlapon 1, 2, 3 és 7 változtatással érintett területek). Új kisebb területi kiterjedésű közterületek kerültek kijelölésre a Kazal utca északi folytatásában, valamint a Gerecse — Völgy utca mentén (a Változások c. tervlapon 6. és 9 változtatás). A terv változatlanul tartalmazza, hogy bár a Teleki-Tisza kastély telke különleges beépítésre szánt területfelhasználásban található, de rendeltetését tekintve közparkként funkcionál, a megállapodások szerint a kastély parkja napközben látogatható. Összességében azonban a zöldterületbe sorolt területek nagysága csökkent 0,65 ha-al
II. Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata			

A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem	Natura 2000 területek, valamint a védett természeti, illetve nemzetközi természetvédelmi egyezmények hatálya alá tartozó területek megőrzése	++	A természetvédelmi lehatárolással érintett területek lehatárolása a TRE-ben az új adatszolgáltatás alapján aktualizálásra került. A településrendezési eszközök több eszközzel is biztosítják a táji-természeti értékek védelmét: —a Településszerkezeti terven és a Szabályozási terven feltüntetésre kerültek a magyarországi (ex lege védett, tájvédelmi körzet és annak fokozottan védett területei, helyi védettség alatt álló területek) és nemzetközi természetvédelmi védettség (Natura 2000 területek, Európa Diplomás területek) alatt álló területek; az országos ökológiai hálózat területei (magterület, ökológiai folyosó); —a területfelhasználás javasolt rendszere igazodik a védendő természeti és táji értékek védelmi követelményeihez: erdőterületek esetében védelmi erdőterületbe, mezőgazdasági területek esetében korlátozott funkciójú mezőgazdasági területbe kerültek besorolásra
	Földtani természeti értékek megóvása, felszíni és felszín alatti védelmük	+	A településen található földtani természeti értékek a védett természeti területeken belül helyezkednek el.
	Tájszerkezet, tájjelleg, tájpotenciál védelme	++	A vizsgálatok során feltárt, az alátámasztó munkarészben ismertetett tájszerkezet és a tájjelleg védelme érdekében kerültek meghatározásra a külterületi területfelhasználási kategóriák, valamint a HÉSZ előírásai. A tájjelleg védelme érdekében a terv figyelmet fordít a gyümölcsstermesztés hagyományainak megőrzésére, a gyümölcsstermesztés ösztönzésére is.
	Természetvédelmi oltalom alatt álló területek és természeti értékek kezelése, fenntartása, őrzése	++	A célok teljesülnek, lásd előző pontokat.
Talajok védelme	A talajkészletek mennyiségének és minőségének fokozott védelme, termékenységének hosszú távú fenntartása.	++	A talajkészletek védelme a tervben érvényesül. A terv újonnan beépítésre szánt fejlesztési területet nem tartalmaz. Az érintett államigazgatási szerv adatszolgáltatása szerint a település nem érintett a kiváló-, vagy jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetében tartozó területtel.
Vizeink védelme	A vízkészletek mennyiségi és minőségi védelme	+	Az Alátámasztó javaslatok munkarész tartalmazza az adatszolgáltatás szerint pontosított országos vízminőség-védelmi területeket. A területfelhasználás rendszerének tervezésekor e területek figyelembevételre kerültek. A közigazgatási területet nem érintik vízbázisok hidrogeológiai védőövezetei.
Környezeti kármegelőzés	A környezeti károk megelőzése, illetve csökkentése	0	Környezeti károkról, szennyezett területekről a tervezés alá vont területen nincs tudomásunk.

Környezeti kármentesítés	Környezeti kármentesítés	0	A közigazgatási területen jelenleg nem ismert szennyezett, vagy kármentesítés alatt álló terület.
III. Az erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése			
Hulladékgazdálkodás	Elkülönített gyűjtés fejlesztése és a hasznosítás növelése	0	A területeken keletkező hulladékok gyűjtése és kezelése bekapcsolható a települési hulladékgazdálkodási rendszerbe, ezáltal a megelőzés, a hasznosítás és ártalmatlanítás céljai elérhetők. A TRE eszközeivel érdemben nem befolyásolható a szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése.
Agrárgazdaság környezeti aspektusai	A természet- és környezetkímélő gazdálkodási módok elterjesztése	+	A tervben a természetvédelmi lehatárolással érintett területeken lévő mezőgazdasági területek korlátozott funkciójú mezőgazdasági területfelhasználásba kerültek besorolásra.
Erdőgazdálkodás környezeti aspektusai	Az erdőterületek kiterjedésének növelése	+	A településrendezési eszközök az erdőtervezett erdőterületeket, valamint a hatályos BATrT és a 2019. március 15-én hatályba lépő új BATrT erdőgazdálkodási térségeit a jogszabályok adta keretek figyelembevételével erdőterületbe sorolta. A közigazgatási területen ebből következően a TRE-ben nő az erdőterületként lehatárolt területek területi kiterjedése.
Ásványkincsek kielégítő gazdálkodása	Az ásványi nyersanyagok kitermelése és hasznosítása során a környezetterhelés csökkentése és a környezeti károk megelőzése	0	A kapott adatszolgáltatás szerint a közigazgatási területen ásványi nyersanyag-lelőhely, ill. bányatelek nem található.
Közlekedés és környezet	A közlekedési-szállítási igények csökkentése, az egyéni, nem motorizált közlekedési formák elősegítése, fejlesztése	+	A TRE a területi tervekkel és egyéb, a településre készült közlekedés-hálózat fejlesztési tervekkel összhangban tartalmazza a kerékpárút-hálózat fejlesztését.
Turizmus-ökoturizmus	Magas minőségű, élményszerű, interaktív és autentikus ökoturisztikai szolgáltatás biztosítása, a turisztikai infrastruktúra fejlesztése a természetvédelmi szempontok sérelme nélkül.	+	A TRE a természeti értékek védelmével tesz javaslatot a rekreációs rendeltetésű területekre. Ökoturisztikai szolgáltatások további fejlesztésre nem tesz javaslatot az új TRE.

++: hangsúlyozottan tartalmazza, erős kapcsolat a célok között

+: tartalmazza, részleges, vagy gyenge kapcsolat a célok között

0: Nincs kapcsolat a célok között

!: hiányzó kapcsolat

—: nem illeszkedik

3.1.1.2. Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (II. NÉS) (2008-2025)

A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS) a 2008-2025 időszakra határozza meg Magyarország középtávú klímapolitikáját. Három fő cselekvési irányt határoz meg:

- Az energiafelhasználás, ill. az éghajlatváltozásért felelős gázok kibocsátásának csökkentése, növekedésük megelőzése,
- Az éghajlatváltozás hatásai elleni védekezés, a következményekhez való alkalmazkodás,
- Az éghajlatváltozás társadalmi tudatosítása, a klímatudatosság erősítése.

A KÉ-2-es táblázatban a II. NÉS-ben nevesített azon célok teljesülését értékeljük a településrendezési eszközökben, melyek a településrendezés tárgykörébe tartoznak (akár érintőlegesen).

KÉ-2. TÁBLÁZAT: A NÉS CÉLJAINAK TELJESÜLÉSE NAGYKOVÁCSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK KÉSZÍTÉSE SORÁN		
NÉS célok	Illeszkedés	Célok teljesülése
Az energiafelhasználás, ill. az éghajlatváltozásért felelős gázok kibocsátásának csökkentése, növekedésük megelőzése	+	A településen teljes mértékben kiépült a gázhálózat. A terv szorgalmazza a vezetékes energiahordozók használatát, valamint javaslatokat tartalmaz a településen a megújuló energiaforrások használati lehetőségeire a hagyományos fűtési módokkal szemben.
Az éghajlatváltozás hatásai elleni védekezés, a következményekhez való alkalmazkodás	+	Az erdőknek a klímaváltozás hatásai csökkentésében betöltött szerepük segítése érdekében a terv megtartja, ill. növeli az erőterületbe sorolt területeket. A terv javaslatokat fogalmaz meg az alternatív energiaforrások alkalmazására.

++: hangsúlyozottan tartalmazza, erős kapcsolat a célok között

+: tartalmazza, részleges kapcsolat a célok között

0: Nincs kapcsolat a célok között

!: hiányzó kapcsolat

3.1.1.3. Nemzeti Tájstratégia (NTS) (2017-2026)

A Nemzeti Tájstratégiát (NTS) az 1128/2017. (III.20.) Kormányhatározattal fogadták el. Az NTS a tájat az Európai Táj Egyezményben foglaltaknak megfelelően értelmezi. Az NTS egyik alapfeladata a társadalom figyelmének és felelősségérzetének felkeltése, hogy a hazai, illetve a határon átnyúló **tájak védelme, kezelése és tervezése** céljából az érdekeltek helyi, országos és nemzetközi szinten is együttműködjenek.

A stratégia kidolgozása során a települések teljes közigazgatási területét, beleértve a víztesteket is a táj részének tekintjük.

Az első Nemzeti Tájstratégia küldetése az Európa Tanács által az Európai Tájegyezményben² rögzített széleskörű feladat-meghatározás és a Tájegyezményben megfogalmazott elvek figyelembevételével az alábbi pontokban foglalható össze:

- Komplex holisztikus látásmód kialakítása és elfogadtatása a táj használatában, illetve a tájhasználatokkal érintettek körében.
- A tájat, mint az élővilág és benne az ember lételemét, a környezetminőség alapvető letéteményesét kell az ágazati politikák megalapozó szemléleti elemévé tenni és nem csak a szakágazati rendszerekben meghatározott kiemelt értékvédelmi szempontok alapján lehatárolt területeket és funkciókat kell védeni, megőrizni.

² CET No.176 European Landscape Convention adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 19 July 2000 and opened for signature by its Member States in Florence on 20 October 2000

- Az ok-okozati következményeket feltárva a táj állapotát és a kiváltó hatásokat együtt kell kezelni, rámutatva tájhasználatból adódó felelősségvállalás szükségességére.

A stratégia a következő három *horizontális elvet* tartja szem előtt:

- Természeti erőforrások és kulturális örökség általános védelme
- Bölcs és takarékos területhasználat
- Éghajlatváltozás hatásának mérséklése, alkalmazkodás

Az NTS *átfogó célként* fogalmazza meg **a táji adottságokon alapuló felelős tájhasználatot**.

A stratégia célrendszere a következő három főcél köré csoportosul:

- I. Táji adottságokon alapuló tájhasznosítás megalapozása
- II. Élhető táj — élhető település — bölcs tájhasznosítás
- III. A tájidentitás növelése

A településrendezési eszközök készítésénél a II. stratégiai cél, az *Élhető táj — élhető település — bölcs tájhasznosítás* alcéljai értékelhetőek. A következő táblázatban ennek a célnak az illeszkedését vizsgáljuk.

KÉ-3. TÁBLÁZAT: NEMZETI TÁJSTRATÉGIA CÉLJAINAK TELJESÜLÉSE NAGYKOVÁCSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEI KÉSZÍTÉSE SORÁN		
NEMZETI TÁJSTRATÉGIA CÉLJAINAK TELJESÜLÉSE NAGYKOVÁCSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEI KÉSZÍTÉSE SORÁN		
NTS célok	Illeszkedés	Célok teljesülése
Élhető táj — élhető település — bölcs tájhasznosítás		
Kompakt, klímabarát, értékőrző település	+	A TRE új fejlesztési területeket nem határol le, a célkitűzés teljesül.
Tájba illesztett infrastruktúrák	+	A TRE a korábbi TRE-hez képest új közúthálózati elemeket nem jelöl ki. A TRE új vagy korszerűsítésre kerülő utak növénytelepítésére, fásítására javaslatot tesz, az előírást (kötelező fásítás) a HÉSZ tartalmazza.
Táji adottságokon alapuló termelési funkciók	+	A külterületi területhasználat és övezeti rendszer a tájhasználati hagyományokon alapul. A terv a táji adottságokhoz igazodva határolja le a mezőgazdasági területeken és az erdőterületeken belüli övezeteket.
Táji adottságokon alapuló rekreációs funkciók	0/+	Az új TRE új rekreációs funkciók fejlesztésére nem tesz javaslatot, de a meglévő lovarda területét, további fejlesztés lehetősége nélkül, rekreációs funkciót is betöltő különleges beépítésre nem szánt spotterültbe átsorolja.
Jobban működő szabályozási és védelmi funkciók	+	A terv tartalmazza a természetvédelmi lehatárolással és egyéb korlátozással érintett területeket, melyek a területhasználati és övezeti rendszer kialakításánál figyelembevételre kerültek.

++: hangsúlyozottan tartalmazza, erős kapcsolat a célok között

+: tartalmazza, részleges kapcsolat a célok között

0: Nincs kapcsolat a célok között

!: hiányzó kapcsolat

—: nem illeszkedik

3.1.1.4. Nagykovácsi Nagyközség Fenntartható Fejlődésének Helyi Programja (2015-2020)

A fenntarthatósági program (továbbiakban: helyi FFP) a társadalmi, a környezeti, a gazdasági és az intézményi fenntarthatóságra vonatkozóan határozott el célkitűzéseket és feladatokat

Jelen fejezetben a helyi FFP környezeti fenntarthatóság tekintetében megfogalmazott azon célkitűzésekkel vetjük össze a településrendezési eszközöket, amelyek befolyásolhatók a településrendezés eszközeivel is.

KÉ-4. TÁBLÁZAT: NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK HELYI PROGRAM CÉLJAINAK TELJESÜLÉSE NAGYKOVÁCSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK KÉSZÍTÉSE SORÁN		
helyi FFP feladatok	Illeszkedés	Célok, feladatok teljesülése
Levegő, cél: A jó levegőminőség megőrzése		
<i>Kitűzött feladatok:</i> — Korszerű tüzeléstechnikai berendezések és megújuló energia népszerűsítése a településen — Az önkormányzati épületek megújuló energiára való átállítása — Az egyéni közlekedési szokások alakítása szemléletformálással, folyamatos tájékoztatással. — A gyalogos és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása — Zöldfelületek rendszeres kaszálása az allergén növényzet eltávolítása végett — Útfelületek pormentesítése	++	Az „új” TRE javaslatokat fogalmaz meg a megújuló energiaforrások hasznosítási lehetőségeire a településen Az „új” TRE lehatárolja a közigazgatási területen azon területeket, ahol szigorúbb levegőtisztaságvédelmi határértékek tartandók be (levegőtisztaság-védelmi szempontból ökológiailag sérülékeny területek). Az „új” TRE foglalkozik a kerékpáros közlekedési hálózat fejlesztési lehetőségeivel a közigazgatási területen
Zaj- és rezgésvédelem, cél: A környezeti zajok, rezgések minimalizálása		
<i>Kitűzött feladatok:</i> — A meglévő zaj és rezgés források feltárása, pontos nyilvántartása — Zajterhelés csökkentése az egyéni közlekedési szokások alakításával és formálásával (lásd még közlekedés) — Zöldfelületi fejlesztések a zajvédelem javításának érdekében — Zajkibocsátási határérték megállapítása — A meglévő problémát okozó zajforrások kibocsátásának csökkentése, korlátozása	+	A területfelhasználás és szabályozás készítése során rendelkezésre álló zaj- és rezgésvédelmi adatok figyelembevételre kerültek
Zaj- és rezgésvédelem, cél: A környezeti zajok, rezgések minimalizálása		
<i>Kitűzött feladatok:</i> — A meglévő zaj és rezgés források feltárása, pontos nyilvántartása — Zajterhelés csökkentése az egyéni közlekedési szokások alakításával és formálásával (lásd még közlekedés) — Zöldfelületi fejlesztések a zajvédelem javításának érdekében — Zajkibocsátási határérték megállapítása — A meglévő problémát okozó zajforrások kibocsátásának csökkentése, korlátozása	+	A területfelhasználás és szabályozás készítése során rendelkezésre álló zaj- és rezgésvédelmi adatok figyelembevételre kerültek
Víz, cél: A vízminőség jogszabályoknak megfelelő szinten tartása		
<i>Kitűzött feladatok:</i> — A felszíni és felszín alatti vizek minőségének megóvása, állapotának javítása	+	AZ „új” TRE tartalmaz előírásokat a felszíni és felszín alatti vizek minőségének megőrzése érdekében
Talaj, cél: A termőterületek korszerű hasznosítása, a talajminőség fenntartása. A kárpótlás során – elsősorban spekulációs céllal és túlzottan felaprózódottan – magánkézbe kerül mezőgazdasági földterületek ismételt művelésbe vonása, a megfelelő terményszerkezet és ökológikus, versenyképes gazdasági modell kidolgozása.		

KÉ-4. TÁBLÁZAT: NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK HELYI PROGRAM CÉLJAINAK TELJESÜLÉSE NAGYKOVÁCSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK KÉSZÍTÉSE SORÁN		
<i>Kitűzött feladatok:</i> — Település szintű földvédelmi stratégia kidolgozása, amivel mind a mennyiségi mind a minőségi védelmet biztosítani lehetne — „Hangyagazdaságok” megalakulásának elősegítése, ökológikus, versenyképes gazdálkodási modell létrehozása, Nagykovácsi kárpótlási földterületein a megfelelő növénykultúra kikísérletezésével — Biogazdálkodás elterjesztésének elősegítése	+	Az „új” TRE a talaj mennyiségi védelme érdekében nem tartalmaz olyan beépítésre szánt területfejlesztést, amely mezőgazdasági terület művelés alól való kivonását igényelné.
Természet- és tájvédelem, cél: A természetes élőhelyek védelme, kialakítása		
<i>Kitűzött feladatok:</i> — A természet közeli területek állapotának megóvása, ha szükséges helyi védettségű terület(ek) kijelölésével — A Budai Tájvédelmi Körzet és a Natura 2000-es területek megóvása, védelme — Védőfásítások kialakítása a mezőgazdasági művelésből eredő por szennyezés csökkentése érdekében — Folyamatos együttműködés az állami természetvédelem, és a Nemzeti Parkok képviselőivel	++	Az „új” TRE a védett természeti területeken a természeti értékek védelme érdekében sajátos területfelhasználásokat alkalmaz; korlátozott funkciójú mezőgazdasági terület és védelmi erdők között külön övezetet.

++: hangsúlyozottan tartalmazza, erős kapcsolat a célok között

+: tartalmazza, részleges kapcsolat a célok között

0: Nincs kapcsolat a célok között

!: hiányzó kapcsolat

3.1.2. Területrendezési tervek környezeti célkitűzéseinek való megfelelés igazolása

A tervet érintő, figyelembe veendő területrendezési tervek:

- Országos Területrendezési Terv (2003. évi XXVI. tv.), (a továbbiakban: OTrT)
- Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve (2005. évi LXIV. tv.), (a továbbiakban: BATrT)

A településrendezési eszközök felülvizsgálatánál a területi terveknek való megfelelés részletesen vizsgálatra került. (lásd: **Településszerkezeti terv**, határozat-tervezet **5. melléklete**)

Környezeti vonatkozásai miatt az alábbi térségi övezetek emelendők ki (**dőlt, bold betűvel** jelöljük az Nagykovácsi közigazgatási területét is érintő térségi övezeteket):

- Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete
- Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete
- **Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete**
- **Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete**
- **Magterület övezete (országos ökológiai hálózat magterülete)**
- **Ökológiai folyosó övezete (országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó területe)**
- **Országos vízminőség-védelmi terület övezete**
- Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete
- Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkárelhárítási célú tárolóterületek területe

- Rendszeresen belvízjárta terület övezete
- **Földtani veszélyforrás területének övezete**

Megállapítható, hogy a településrendezési eszközök felülvizsgálatának elhatározásai illeszkednek az OTv és a BATv környezeti célkitűzéseivel. Az új TRE nemcsak a most hatályos BATv-val, hanem a 2019. március 16-tól hatályos is BATv-val is összevetésre került. A tervezett területfelhasználás változások nem lépik túl a területi tervekben megengedett mértéket. A tervezett változások a környezeti tartalmú térségi övezeti tervlapok tartalmával is összhangban vannak.

3.2. KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK ÉS SZEMPONTOK MEGJELENÉSE, ILLETVE FIGYELEMBEVÉTELE A TERVBEN

A környezeti értékelés hatásvizsgálati eszközként segíti, hogy a településrendezési eszközök készítési folyamata közben érvényre jussanak a környezeti érdekek. A terv elfogadható kompromisszumok megfogalmazásával segíti elő, hogy a tervezett változtatások minél inkább a település környezeti állapotának megőrzéséhez és javításához járuljanak hozzá.

A környezeti alapállapot és a jellemző környezetterhelések vizsgálata a hatályos előírások, követelmények tükrében történt. A részletes vizsgálat lehetővé tette, hogy a felmerülő környezeti konfliktusok azonosításra kerüljenek és a tervezési folyamat során feloldásra kerüljenek.

Az ország területén jelen időszakban elérendő környezeti célkitűzéseket a IV. Környezetvédelmi Programban fogadta el az Országgyűlés.

A fenti dokumentumokban rögzített környezetvédelmi célok megjelenése a tervben az előző pontban szereplő táblázatokban részletesen értékelésre került.

3.3. A TERV CÉLJAINAK EGYMÁS KÖZTI, ILLETVE A RELEVÁNS TERVEK, ILLETVE PROGRAMOK (2.2.) CÉLJAIVAL VALÓ KONZISZTENCIÁJA KÖRNYEZETI SZEMPONTBÓL

A terv illeszkedését más, releváns tervekhez, programokhoz, stratégiákhoz a 2.3, valamint a 3.1. fejezetekben részletesen elemeztük. További feladatot jelent, hogy a tervben megfogalmazott, különböző célok lehetséges egymásra hatását, illetve ezek összhangját vizsgáljuk.

A tervezett településrendezési eszközök a jelenlegi területhasználathoz képest tervezett változtatásai egymás megvalósulását nem zárják ki, illetve nem zavarják.

3.4. A JELENLEGI KÖRNYEZETI HELYZET RELEVÁNS, A TERVVEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN LÉVŐ ELEMINEK ISMERTETÉSE

3.4.1. A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol

A településszerkezeti és szabályozási terv megvalósulása esetén várható környezeti hatások a követelményeknek megfelelően a környezeti elemek és rendszereik szerint, és a jelentős környezeti hatások figyelembevételével értékelhetők.

A településfejlesztési koncepció- és a településrendezési eszközök felülvizsgálatára egymást követő tervezési folyamatban kerül sor. A Településfejlesztési koncepcióhoz a településrendezési kódex tartalmi követelményei szerinti „Megalapozó vizsgálatok” készültek, amelyek a TRE-höz kiegészítésre kerültek a TRE elkészítéséhez szükséges mélységben. A településrendezési eszközök készítéséhez ismételt megkért államigazgatási szervek adatszolgáltatásai alapján a vizsgálatoknak a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges mélységű kiegészítésére, pontosítására az Alátámasztó javaslatok munkarészekben került sor. A „Megalapozó vizsgálatok” és az „Alátámasztó

javaslatok” a tervezési területen a környezeti elemeinek állapotát és a környezeti hatótényezőket részletesen feltárták. A településrendezési eszközökben foglalt tervi elhatározások várható környezeti hatásait a „Alátámasztó javaslatok” szakági javaslatai, a „Tájrendezési javaslatok”, a „Zöldfelületi javaslatok”, valamint a „Környezeti hatások és feltételek” c. fejezetek tartalmazzák, de a „Közművesítési és hírközlési javaslatok” és „Közlekedési javaslatok” fejezetek is tartalmazzák olyan javaslatokat, amelyek kedvezőtlen környezeti hatások csökkentését, ill. elkerülését eredményezik.

Az előbbieken ismertetett munkarészek fejezeteiben azonosításra kerültek a rendelkezésre álló adatok alapján a változtatással érintett területek környezeti állapotának jellemzői, konfliktusai. (Jelen fejezetben még egyszer nem ismételjük meg ezen fejezeteket.)

3.4.2. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség)

A táj terhelhetőségét alapvetően meghatározza a tájstabilitás, illetve ennek részeként az érzékenység. Az alábbiakban áttekintjük ezek releváns területi vonatkozásait:

3.4.2.1. Levegő

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet szerint Nagykovácsi a „1. Budapest és környéke” légszennyezettségi zónába tartozik. Nagykovácsi közigazgatási területe az egyes légszennyező anyagok szerint az alábbi zónacsoportokba tartozik:

	SO ₂	NO ₂	CO	PM ₁₀	Ben-zol	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén	PM ₁₀ Kadmium	PM ₁₀ Nikkel	PM ₁₀ Ólom	PM ₁₀ Benz(a)pirén
Nagykovácsi	E	B	D	B	E	O-I	F	F	F	F	B

B csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt meghaladja.

D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték között van.

E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

O-I csoport: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból ökológiailag sérülékeny területnek —ahol szigorúbb határértékek tartandók be— tekintendők az országos jelentőségű védett természeti terület (Budai Tájvédelmi Körzet) területei, különösen a fokozottan védett területek, valamint az országos ökológiai hálózat magterületei és ökológiai folyosó területei, továbbá a Natura 2000 területek. (E területek között „jelentős területi átfedés”)

A közigazgatási területen nem található *levegőtisztaság-védelmi szempontból* kijelölt *védelmi övezettel* —ahol enyhébb határértékek tartandók be— rendelkező létesítmény.

Nagykovácsi levegőminőségét a közlekedés, ill. téli időszakokban fűtésből származó szennyezés befolyásolja. A településen a vonatkozó határértékek feletti kibocsátású üzemi-, ipari tevékenységet nem folytatnak.

3.4.2.2. Talaj, felszín alatti, felszíni vizek

Az OTrT és az adatszolgáltatásra kötelezett államigazgatási szerv adatszolgáltatása szerint a településen nem találhatók kiváló termőhelyi adottságú-, vagy jó termőhelyi adottságú szántóterületek.

Nagykovácsi teljes közigazgatási területe *nitrátérzékeny* területnek minősül.

Nagykovácsi északi közigazgatási területének nagy része nyílt karsztterület, a település északi, valamint a déli-, nyugati részek érintettek. A nyílt karsztterületek a belterület északi-, déli- és északkeleti részét is érintik.

A BATrT Nagykovácsi érintett „földtani veszélyforrás terület övezetével” érintett területekkel. Felszínmozgások által potenciálisan veszélyeztetett területek *az egykori mélyművelésű bányászati tevékenység következtében építési korlátozásokkal érintett területek*, amelyek beépítésre szánt, belterületi területeket is érintenek.

A közigazgatási területen nem tartanak nyilván feltárt talajszennyeződéssel érintett területeket.

Nagykovácsi „*fokozottan érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen*” levő település.

Nagykovácsi külterületének nagy része az OTrT-ben lehatárolt „*az országos vízminőség-védelmi terület övezetébe*” tartozik.

A település közigazgatási területét nem érinti vízbázis hidrogeológiai védőterülete, védőövezete.

3.4.2.3. Környezeti zajtól védendő objektumok

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól alapján zajtól védendő környezet: olyan védendő terület és védendő épület, helyiség, amely emberi tartózkodásra, tevékenység végzésére szolgál, és ahol az emberi tevékenység zavarásának megakadályozása vagy az emberi egészség védelme érdekében a környezeti zaj, rezgés mértékét korlátozni kell. Zajtól védendő területek a településrendezési terv szerinti lakó-, üdülő-, vegyes területek; a különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, az egészségügyi területek, a rekreációs rendeltetésű területek; a zöldterületek; valamint a gazdasági területnek azon részei, ahol zajtól védendő helyiségek (pl. étterem, szolgálati lakás) helyezkedik el. Így összességében a zajterhelésre érzékeny területek nagyrészt lefedik a levegőterhelésre érzékeny területeket.

A településen kiemelt zajforrás nem található.

3.4.2.4. Természetvédelmi-, ökológiai, tájvédelmi szempontból érzékeny területek

Természetvédelmi szempontból érzékeny területek:

Ex lege védett természeti területek, értékek:

- Ördög-árok forrása,

Egyedi jogszabállyal védett országos jelentőségű védett természeti terület:

- Budai Tájvédelmi Körzet területei, ezen belül a Nagy-Szénás és Remete-hegy területe a tájvédelmi körzet területén belül fokozottan védett területek

Egyedi jogszabállyal védett helyi jelentőségű védett természeti területek, értékek:

- Teleki-Tisza Kastély parkja (hrsz.: 307, 919/1),
- Kossuth Lajos utcában a kastély előtti vadgesztenye fasor (hrsz.: 306)
- Kálvária rom és környezete (hrsz.: 1694, 1697, 1698, 1704)
- temetőkert (hrsz.: 212),
- Nagyszénás és Zsíros-hegy oldalában megmaradt vízmosások (hrsz.: 1219., 1371., 2253)
- Julianna major és környezete (hrsz.: 0139/2, 0139/4, 0139/5, 0139/7, 0151, 0154, 0155, 0156, 0157)
- erdészház mellett erdősítésre kijelölt terület (hrsz.: 0127/3)

Egyedi jogszabállyal védett „egyedi tájértékek, a település védett természeti értékei”:

- Teleki-Tisza Kastély előtti vadgesztenye fasor,
- Teleki-Tisza Kastély parkja,
- temető értékes faállománya és régi sírkövei,
- kőfeszület és korai juhar, hrsz.: 0122,
- kőfeszület és aprólevelű hárs, hrsz.: 306/1,
- Kossuth Lajos u. zöldsávjait és faállománya,
- Tisza István tér értékes növényzete,
- Kolozsvár utca teresedésében és az Ördög-árok mellett levő értékes faállomány,
- római katolikus templom kertje,
- Rákóczi utca zöldterületei,
- Kálvária domb területén:
 - Erdősétány utca 1704 hrsz.
 - Halom utca 1694 hrsz.
 - Kápolna kert 1698 hrsz.,
 - út 1697 hrsz.,
 - kert 1699 hrsz.,
- Megmaradt vízmosások — 1219., 1371., és a 2253 hrsz.-ú déli feltöltetlen szakasza

Országos Ökológiai Hálózat területei

- magterület: a település erdőterületei,
- ökológiai folyosó: az Ördög-árok melletti területek,
- pufferterület: belterület körüli mezőgazdasági területek.

Natura 2000 terület

- Budai-hegység különleges természetmegőrzési terület (HUDI20009)

Európai Diplomás terület:

- a Budai Tájvédelmi körzet Szénások fokozottan védett területe

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek:

- Nagykovácsi teljes közigazgatási területe

3.5. A TERV MEGVALÓSULÁSÁVAL KÖZVETLENÜL VAGY KÖZVETVE KÖRNYEZETI HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK, OKOK FELTÁRÁSA

3.5.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételével vagy környezetterhelés közvetlen előidézésével járó változtatások

A következő hatótényezők nevesíthetők a tervezett változtatások kapcsán:

- új épületek, építmények területfoglalása,
- burkolt felületek területfoglalása,
- növényzet, fás növényállomány irtása,
- növekvő közműigény (fokozódó vízfelhasználás, elektromos energiafelhasználás, szennyvíz keletkezés növekedése),
- építkezésből származó zaj, rezgés, levegőterhelés.

3.5.2. Társadalmi, gazdasági folyamatokat kiváltó, ösztönöző változtatások, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak

A következő hatótényezők nevesíthetők a tervezett változtatások kapcsán:

- új munkahelyek létesülnek az eddig még nem beépült fejlesztési területek megvalósítása esetén,

3.6. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA ESETÉN VÁRHATÓ, A KÖRNYEZETET ÉRŐ HATÁSOK, KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEK ELŐREJELZÉSE

Jelen környezeti értékelésben **a tervezett településrendezési eszközök megvalósítása esetén a környezeti vizsgálat készítés idején hatályos településrendezési eszközök elhatározásaihoz képest** kerülnek értékelésre a várható környezetet érő hatások.

3.6.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés

Ebben a fejezetben tekintjük át a 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 4. mellékletében nevesített 3.6.1.1 – 3.6.1.4. alfejezetek témaköreit (környezeti elemekre, rendszerekre, Natura 2000 területekre, emberi egészségre, társadalmi-gazdasági helyzetre gyakorolt hatások).

Jelmagyarázat:

- ++ Erős kapcsolat, hozzájárul a környezeti elem védelméhez
- + Gyenge kapcsolat, csak részben járul hozzá a környezeti elem védelméhez
- 0 Bizonytalan megítélésű, vagy nem létező kapcsolat
- gyenge kapcsolat, negatív hatást gyakorol a környezeti elemre
- NÉ nem érinti

a lakóterületeken a beépítés intenzitásának csökkentése, egy-egy telken kevesebb elhelyezhető lakóépület elhelyezhetőségének előírása											
Környezeti elemekre					Környezeti elemek rendszereire, folyamataira					Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
Földre	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klímára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra		
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	NÉ	+
A lakóterületek kevésbé intenzív beépíthetősége minden környezeti elem és környezeti hatótényező szempontjából kedvező változás. A kevésbé intenzív lakóterületi beépítés kisebb mértékű környezeti terhelést, ill. káros anyag, hulladék kibocsátást eredményez. Ha a kevésbé intenzív beépítés következtében több zöldfelület alakul ki a telkeken az mind a biodiverzitás, mind a klímaváltozás kedvezőtlen hatásai elleni védekezés tekintetében kedvezőbb lehetőségeket eredményezhet.											

lakóterületek megközelítését biztosító lakóutcák											
Környezeti elemekre					Környezeti elemek rendszereire, folyamataira					Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
Földre	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klímára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra		
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
A Natura 2000 területek kijelölésekor a belterületi lakóterületek és az erdőterületek között olyan burkolt utak is a Natura 2000 területek részei lettek, amelyek szerepüket tekintve már akkor is meglévő lakóterületek lakóutcái voltak, burkoltak, alattuk közművek haladnak. E területek erdőterületből lakóutcába való sorolásukkal e területek tényleges használata nem változik a jelenlegi használatukhoz képest. Ennélfogva a tényleges használatuknak való besorolásuk környezeti hatásukban sem okoz változást.											

hatályos TRE-ben zöldterületbe sorolt, de ténylegesen lakótelek részét képező telekrészek lakóterületbe sorolása (TSZT 2. mellékletén 1., 2., 3., 4. jelű változások)											
Környezeti elemekre					Környezeti elemek rendszereire, folyamataira					Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
Földre	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klímára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra		
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	NÉ	+
A változtatás nem jelenti érdemben a zöldterületek csökkenését. E telekrészek zöldterületből lakóterületbe sorolásával e területek tényleges használata nem változik a jelenlegi használatukhoz képest. Ennélfogva a tényleges használatuknak való besorolásuk környezeti hatásukban sem okoz változást.											

meglévő lovarda területének mezőgazdasági területből különleges beépítésre nem szánt sportterületbe való sorolása (TSZT 2. mellékletén 23. jelű változás)											
Környezeti elemekre					Környezeti elemek rendszereire, folyamataira					Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
Földre	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klímára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra		
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	NÉ	+

A változtatás nem új fejlesztési terület, hanem működő lovarda területének tényleges használatának megfelelő területfelhasználási egységbe sorolása. A területre vonatkozó szabályozás a területen további épületek elhelyezését nem teszi lehetővé, így a területen a környezeti elemek, a környezeti elemek rendszereinek jelenleginél nagyobb mértékű terhelése nem várható. A lovarda telke ÉNy-i—Ny-i irányban határos Natura 2000 területtel

a hagyományos mezőgazdasági tájhasználat, a természeti értékek védelme érdekében korlátozott funkciójú mezőgazdasági terület, sajátos területfelhasználási egység alkalmazása											
Környezeti elemekre					Környezeti elemek rendszereire, folyamataira					Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
Földre	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klímára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra		
+	0	0	++	+	++	+	+	++	0	++	+

Az új TRE „markánsabban”, új, sajátos területfelhasználási egység, a korlátozott funkciójú mezőgazdasági területek alkalmazásával segíti biztosítani a védett természeti területeken elhelyezkedő mezőgazdasági területeken a hagyományos tájhasználat, tájkarakter védelmét.

Ez a szándék már a korábbi HÉSZ-ben is megjelent az ún. Má-v, védett általános mezőgazdasági területek övezet alkalmazásával. Az új TRE élt az OTÉK 6.§. (5) bekezdéseadta lehetőséggel, miszerint a 6.§. (3) bekezdésben foglalt egyes területfelhasználási egységek (jelen esetben mezőgazdasági területek) a helyi sajátosságoknak megfelelően tovább bonthatók. Az alátámasztó javaslatban kifejtésre került, hogy az általános mezőgazdasági területek és a korlátozott használatú mezőgazdasági területek nemcsak a felhasználás és az építés feltételei és módja szerint különböznek egymástól, hanem más-más településfunkciót töltenek be. Az általános mezőgazdasági terület az árutermelő mezőgazdálkodás színtere, a korlátozott használatú mezőgazdasági terület olyan területfelhasználási egység, ahol az ökológiai hálózat, a táji- természeti értékek és a környezeti elemek védelme érdekében a mezőgazdasági tevékenység védelmi célokkal összhangban folytathatók, vagy azok megvalósítását szolgálják. A változtatás egyértelműen a természeti értékek védelméhez igazodó településrendezési

eszközök alkalmazását célozzák meg.

A Településfejlesztési koncepció elhatározásaival összhangban, a település gyümölcsstermesztő hagyományainak megőrzése, ösztönzése érdekében a külön övezetbe kerültek az ún. „körtés területe”, ahol a gyümölcsstermesztéshez kapcsolódóan építmények elhelyezhetők, de kizárólag a földfelszín alatt.

Az Országos Gyümölcsstermőhelyi Kataszterben szerepelnek olyan területek is, amelyeket már a korábbi rendezési tervek fejlesztési területként tartalmaznak (hrsz.: 0124, 0125, 0127), e területek területfelhasználása nem változik.

3.6.2. Közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése

- Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenése, meglévők felerősödése: **NEM VÁRHATÓ**

Új beépítésre szánt területek nem kerültek kijelölésre, a meglévő területek beépítési intenzitása nem nőtt.

- Környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítése vagy korlátozása: **NEM VÁRHATÓ**

A tervezett területfelhasználási rendszer nem befolyásolja a környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeit, feltételeit.

- A helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartása vagy létrehozása: **NEM VÁRHATÓ**

A tervezett területfelhasználásváltozások a hagyományos, védendő településszerkezet megtartását segítik (korlátozott funkciójú mezőgazdasági területek a védett természeti területeken, gyümölcsösök megőrzése érdekében külön övezet)

- Olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítése, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodnak: **NEM VÁRHATÓ**

A tervezett területfelhasználási rendszer nem gyengíti a helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományokat.

- A természeti erőforrások megújulásának korlátozása: **NEM VÁRHATÓ**

A természeti erőforrások megújulása tekintetében kedvezőtlen hatás nem várható. Újonnan beépítésre szánt területek nem kerültek kijelölésre, a tervezett változtatások következtében nem kerül sor termőföld végleges más célú hasznosítására. A tervezett módosítások vízbázis védőterületeit, hidrogeológiai védőövezeteit nem érintik. stb.

- A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használata vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítása: **NEM VÁRHATÓ**

A tervezett változtatások hatására nem várható a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használata vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítása.

3.7. A KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEK ALAPJÁN A TERV ÉRTÉKELÉSE, A KÖRNYEZETI SZEMPONTBÓL ELFOGADHATÓ VÁLTOZÁSOK MEGHATÁROZÁSA

A települést érő közvetlen, valamint közvetett hatások alapján, a terv megvalósulása esetében jelentős mértékben nem várható a környezeti elemek, rendszerek igénybevétele.

Az új Településszerkezeti terv új fejlesztési területeket, újonnan beépítésre szánt területeket nem jelöl ki, így a terv megvalósulása esetén további mezőgazdasági terület végleges más célú hasznosítására nem kerül sor.

A közigazgatási területen, a településrendezési eszközök szerint elhelyezhető létesítmények, rendeltetések, valamint betartandó környezeti feltételek teljesítése esetén nem várható jelentős környezetterheléssel járó létesítmény megjelenése.

A terv feltárta a terület használatát korlátozó, védelmi lehatárolással érintett területeket, ezeket figyelembe veszi.

A tervezett változtatások következtében a közigazgatási területen a biológiai aktivitás érték nem csökkent.

Védett vagy védelemre tervezett természeti értéket, tájképi értéket nem veszélyeztetnek a TRE tervezett változtatásai.

4. A HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE VAGY CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ, A TERVBEN SZEREPLŐ INTÉZKEDÉSEK HATÉKONYSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE, JAVASLATOK EGYÉB SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEKRE

A településrendezési eszközök módosítása nem tartalmaz olyan új tervi elemet, amely **magasabbrendű környezetvédelmi célkitűzésekkel ellentétes lenne.**

A tervben foglalt javaslatok, az építés feltételeként meghatározott szabályok a negatív környezeti hatások minimalizálását segítik elő, segítenek abban, hogy jelentős közvetlen, vagy közvetett negatív környezeti hatás, környezetkárosodás ne következzen be. A vonatkozó jogszabályok és a HÉSZ előírásainak betartása, a terv alátámasztó munkarészeiben megfogalmazásra kerülő, a környezetminőség megőrzését, javítását célzó javaslatok, feltételek figyelembe vétele esetén a terv megvalósulása a környezetminőség jelentős romlásához, a környezeti elemek jelentős károsodásához nem vezethet.

Tervi elemek, melyek környezetre gyakorolt negatív hatása a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során **további intézkedésekkel mérsékelhető, illetve kiküszöbölhető:**

- közterületek rendezésekor, építések, átépítések során mind ökológiai-, mind településképi-, mind klímavédelmi szempontból törekedni kell növényzet, lehetőleg többszintű növényzet kialakítására, fasorok, facsoportok telepítésére,
- a klímaváltozás hatásaira való felkészülés érdekében is a telkek zöldfelületként kialakítandó részein az építési engedélyezés során a zöldfelületek szakszerű kialakítását, különösen a közcélú intézményi- és gazdasági területeken meg kell követelni,
- ösztönzendő a klímabarát —az alkalmazkodást segítő, az éghajlatváltozás hatásait mérsékelő— építészeti megoldások —pl. zöldhomlokzatok, extenzív zöldtetők, az árnyékoló, fényvisszaverő felületek, a csapadékvíz talajba szivárgását, elpárolgást lehetővé tevő vízáteresztő felületek, burkolatok kialakítása, továbbá a közterületeken vízfelületek, zöldfelületek növelésének előnyben részesítése a fejlesztések során (közintézmények, önkormányzati tulajdonú épületek építése, átépítése, korszerűsítése). Magánberuházások esetén is javasolt ilyen vállalások ösztönzése.

A tervben a várható káros hatások feltárásra kerültek, a szakági tervezői javaslatok beépültek a tervbe. Ezen javaslatok legfontosabb elemei az előző pontban ismertetésre kerültek.

5. JAVASLAT OLYAN KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSEKRE, SZEMPONTOKRA, MELYEKET A TERV ÁLTAL BEFOLYÁSOLT MÁS TERVBEN FIGYELEMBE KELL VENNI

További intézkedések, amelyek nem a településrendezési terv során, hanem **a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során** érvényesíthetők a környezetterhelések minimalizálása, a környezetszennyezések, káros környezeti hatások kiküszöbölése érdekében:

- a további építési és egyéb engedélyezések során a környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának érvényét kell szerezni,
- kötelező növénytelepítések megvalósítása a tervezett fejlesztési területek megvalósításával egyidejűleg,
- az építési engedélyezés során a környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának ellenőrzése.

6. A TERV MEGVALÓSULÁSA KÖVETKEZTÉBEN FELLÉPŐ KÖRNYEZETI HATÁSOKRA VONATKOZÓ MONITOROZÁSI JAVASLATOK ÉRTÉKELÉSE

A monitorozás célja a környezeti elemek és rendszereik állapotában történő időbeni változások kimutatása. A monitorozásra településrendezési terv esetében a tervek felülvizsgálatakor nyílik lehetőség. Az állapotváltozások kimutatásához, a környezeti hatások számszerű, pontos meghatározásához a településrendezési terv készítésekor kevés adat állt rendelkezésre.

A fejlesztési területek igénybevétele következtében megnövekedő közlekedési terhelés tekintetében a közutakra vonatkozó forgalomszámlálási adatok, valamint a zajterhelések számítása mérhető és ellenőrizhető adatokkal szolgál. A terv felülvizsgálata során a létesítést követő mérési eredményekkel, forgalomszámlálási adatokkal összevethetők.

A művelésből kivont területek nagyságának, a lakó- és gazdasági épületek számának változása is lehet indikátor. A monitorozás tárgya a környezeti vizsgálat tárgyát képező terv elfogadása után épült épületek funkciójának és számának alakulása.

A településen található kondicionáló felületek változásának követésére szolgál az ún. „biológiai aktivitásérték”. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 2006. évi márciusi módosítása a takarékos területgazdálkodás ösztönzése érdekében előírja, hogy újonnan beépítésre szánt területek kijelölése csak oly módon történhet, hogy az adott település közigazgatási területén a biológiai aktivitás érték (BAÉ) nem csökkenhet. Jelen tervben történt beépítésre szánt terület kijelölése, így az alátámasztó munkarészben kiszámításra került a BAÉ. Az érték a változtatások során nem csökkent.

7. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ

Nagykovácsi Nagyközség új településrendezési eszközeinek készítése történik. A terv a beépítés feltételeinek, építési követelményeknek, jogoknak és kötelezettségeknek a megállapítására hivatott, a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentése, a természeti és épített örökség értékeinek megőrzése, a település természeti arculatának védelme mellett.

A környezeti vizsgálat célja, hogy a terv megvalósulása során várható környezeti következményeket feltárja, hogy a környezeti szempontból kedvezőtlen változtatások a döntéshozás korai fázisában felismerhetők legyenek, s a környezeti elemek és rendszereik, az emberek egészségi állapota és

életminősége védelme érdekében szükség esetén további intézkedések, feltételek a tervbe beépítésre kerülhessenek.

A vizsgálat Nagykovácsi településrendezési eszközeinek elkészítéséből a jelenlegi hatályos Településszerkezeti tervhez képest módosuló területfelhasználású területeket vette figyelembe, melyek a környezeti elemek, valamint a környezeti hatótényezők tekintetében jelentősebb hatással bírnak.

A településrendezési eszközök módosítása **nem tartalmaz olyan tervi elemet, amely magasabb rendű környezetvédelmi célkitűzésekkel ellentétes lenne.**

A környezeti vizsgálat értékelés nem azonosított a településrendezési eszközök módosításai között olyan tervi elemet, amely várhatóan jelentős kedvezőtlen hatással lenne a környezeti elemekre, a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére.

A környezeti értékelés során kirajzolódtak azon tervi elemek, melyek környezetre gyakorolt negatív hatása a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során **további intézkedésekkel mérsékelhető, illetve kiküszöbölhető:**

- közterületek rendezésekor, építéskor, átépítéskor mind ökológiai-, mind településképi-, mind klímavédelmi szempontból törekedni kell növényzet, lehetőleg többszintű növényzet kialakítására, fasorok, facsoportok telepítésére,
- a klímaváltozás hatásaira való felkészülés érdekében is a telkek zöldfelületként kialakítandó részein az építési engedélyezés során a zöldfelületek szakszerű kialakítását, különösen a közcélú intézményi- és gazdasági területeken meg kell követelni,
- ösztönzendő a klímabarát —az alkalmazkodást segítő, az éghajlatváltozás hatásait mérsékelő— építészeti megoldások —pl. zöldhomlokzatok, extenzív zöldtetők, az árnyékoló, fényvisszaverő felületek, a csapadékvíz talajba szivárgását, elpárolgást lehetővé tevő vízáteresztő felületek, burkolatok kialakítása, továbbá a közterületeken vízfelületek, zöldfelületek növelésének előnyben részesítése a fejlesztések során (közintézmények, önkormányzati tulajdonú épületek építése, átépítése, korszerűsítése). Magánberuházások esetén is javasolt ilyen vállalások ösztönzése.

A környezeti vizsgálat a következő **további intézkedésekre tesz javaslatot**, amelyek nem a településrendezési terv során, hanem **a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során** érvényesíthetők a környezetterhelések minimalizálása, a környezetszennyezések, káros környezeti hatások kiküszöbölése érdekében:

- a további építési és egyéb engedélyezések során a környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának érvényt kell szerezni,
- kötelező növénytelepítések megvalósítása a tervezett fejlesztési területek megvalósításával egyidejűleg,

Összegzésként megállapítható, hogy a tervben foglalt tervi elemek, előírások és javaslatok a környezeti elemeket (levegő, föld, víz, élővilág, épített környezet) és rendszereiket (táj, település, ökológiai rendszer) érő, a tervezett fejlesztések negatív környezeti hatásainak lehetőség szerinti csökkentését, a táji, természeti értékek védelmét kívánják biztosítani.

TÁJOLÓ-TERV

Területrendezési, Környezetvédelmi és Közigazgatásfejlesztési Kft

1074 Budapest, Rottenbiller u. 24.

Tel.: +36/1/786-0640, E-mail: tajoloterv.kft@upcmail.hu

Tóth Ferenc

Főosztályvezető úr részére

Budapest Főváros KormányhivatalaÉpítésügyi és Örökségvédelmi, Hatósági, Oktatási és
Törvényességi Felügyeleti Főosztály
Örökségvédelmi Osztály

1364 Budapest, Pf: 234

Tárgy: „Nagykovácsi Nagyközség új településrendezési eszközei—környezeti értékelés” c.
munka véleményezéséhez tervezői nyilatkozat

Iktatószám Önöknél: BP/1006/00094-2/2019.

Ügyintéző Önöknél: Dr. H. Simon Katalin

Tisztelt Főosztályvezető Úr!

Dr. H. Simon Katalinnal 2019. március 4-én telefonon történt megbeszélés alapján,
Auer Jolán, Nagykovácsi Nagyközség új településrendezési eszközei környezeti értékelésének szakági felelős tervezője nyilatkozom, hogy az V. kötet Környezeti értékelés „3.6.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés” c. fejezet a 2/2005. (I.5.) kormányrendelet 4. melléklet 3.6.1.1. pontja alapján készült, a fejezet elkészítésekor az építészeti és régészeti örökségre történő hatások is vizsgálatra kerültek. A környezeti értékelés 3.6.1. fejezetében ismertetett változások nincsenek hatással Nagykovácsi építészeti és régészeti örökségére.

Nagykovácsi Nagyközség új településrendezési eszközeihez IV. kötet Örökségvédelmi hatástanulmány is készült, e kötet is mind az építészeti, mind a régészeti örökségek tekintetében megállapítja, hogy a tervezett változtatások nem érintik, nem veszélyeztetik Nagykovácsi örökségvédelmi értékeket.

A fentiek alapján kérem, hogy Nagykovácsi Nagyközség új településrendezési eszközei V. kötet Környezeti értékelés megállapításait örökségvédelmi szempontból szíveskedjék elfogadni, a BP/1006/00094-2/2019 kt.sz.-ú véleményét szíveskedjék módosítani!

Budapest, 2019. március 4.

Üdvözlettel:

TÁJOLÓ-TERVTerületrendezési, Környezetvédelmi
és Közigazgatásfejlesztési Kft.

Auer Jolán

a környezeti értékelés szakági felelős tervezője, ügyvezető

TÁJOLÓ-TERV Kft.

Mobil: +36/30-398-2819

Tel./fax: +36/1/ 786-0640